

Mindretal ikke kunde gaa ind paa Bestemmelsen om periodiske Omvurderinger. Der er vel nok en enkelt, som er gaaet med hertil i den Tanke, at et Forsøg kunde det maaske ikke være af Vejen at gøre her, da det ikke drejer sig om saa forfærdelig megen Jord. Da der kun er 50—60,000 Tdr. Land i Statseje, som der er Tale om at udstykke til mindre Brug, var det maaske alligevel et Forsøg værd at foretage disse periodiske Omvurderinger. Der er imidlertid efter min Opfattelse ikke Tvivl om, at man, hvis man gaar med dertil, inden ret længe vil staa overfor et Lovforslag, der gaar betydeligt videre, og saa vil det antagelig gaa her som næsten altid, at har man sagt A, maa man ogsaa sige B, og den Udvikling vil altsaa vi, der stiller Ændringsforslaget om, at „periodevis“ skal udgaa, ikke være med til. Der kan naturligvis godt være Grund til en Gang, maaske inden alt for længe, at tage hele Spørgsmaalet om Jordværdistigningsafgift op. I hvert Fald har Venstre det paa sit Program, at hvor det i særlig Grad drejer sig om samfundsskabte Værdier, fremkomne ved Bygning af en Jernbanestation, Anlæg af en Havn o. s. v., kan der være god Grund til at lade Staten faa en betydelig Afgift af den Værdistigning af Jorden, der har fundet Sted som Følge af disse Anlæg. Men vi mener, at det vil vise sig meget uheldigt i mange Henseender at gennemføre det i det hele.

Saaledes som Lovforslaget er affattet af Ministeren og tiltraadt af et Flertal indenfor Udvalget, beholder det ganske vist i Teksten Ordet Eje, men heri er der, naar man ser dybere til Bunds, en Øjenforblændelse, for det er slet og ret Forpagtning, der er Tale om. De paagældende bliver Forpagtere, og det bliver Forpagtning af en ret vilkaarlig Art, idet de Brugere, der har faaet et saadant mindre Brug, maa finde sig i at betale den Afgift, som fastsættes af Vurderingsraadet hvert 5te Aar. Der bliver altsaa ikke Tale om et egentligt Ejendomsforhold, men de paagældende bliver i Virkeligheden Forpagtere. Det kan i og for sig godt forklares, at man er kommet ind paa den Tanke; den er et Led i hele det System, som vi er blevet mere og mere fortrolige med: at Staten tager Risikoen bort fra den enkelte. Men man maa huske paa, at samtidig med at gøre det berøver man den enkelte Chancerne. Det forekommer mig, at vejer man disse to Ting mod hinanden, maa det synes nok saa heldigt at bevare de nuværende

Forhold paa dette Omraade et Stykke Tid endnu. Naturligvis er jeg ikke absolut begejstret for det, netop i en Periode, hvor Jorden gaar op i vældige Priser. Men jeg tror, man maa regne med Perioder, hvor Jorden stiger i Pris, og andre, i hvilke den synker. Saaledes har det været hidtil. I 70erne havde vi meget høje Ejendomspriser, men Udviklingen i 80erne og 90erne medførte, at Priserne gik ned ad Bakke. Fra Begyndelsen af Aarhundredet og indtil nu har der igen været Prisstigning. Der er imidlertid for mig ikke Tvivl om, at vi inden ret længe har naaet Højdepunktet, saa at Priserne igen vil dale. Vi maa sikkert regne med saadanne Svingninger og indrette os derefter.

Selv om man, som sagt, rent teoretisk maaske kan finde, at det er en smuk Tanke, at Jordens Værdistigning efterhaanden konfiskeres af Staten, maa man dog undersøge, hvad det er, der bevirker Jordens Prisstigning, og om det er rigtigt uden videre at konfiskere den Værdistigning, der finder Sted indenfor Landbruget. Man kan i denne Forbindelse blandt andet nævne, at naar Produktpriserne stiger, vil Jorden ogsaa gaa op i Værdi. Men er det rigtigt, at Staten, naar Produktpriserne efter en sløj Periode er gaaet i Vejret og Jorden derfor er blevet noget mere værdifuld, siger til vedkommende: Nu gaar det ikke længere, nu kommer Staten og konfiskerer den Værdistigning, der har fundet Sted som Følge af, at Produkterne betaales med en noget højere Pris end tidligere? Endvidere kan man anføre Pengenes synkende Værdi, som naturligvis ogsaa øver Indflydelse paa dette Forhold, og Pengenes synkende Værdi har man et levende Vidnesbyrd om i disse Tider. Lad os tage det Eksempel, at en Mand ejer et Jordstykke, som er ca. 10,000 Kr. værd, og der kommer en Periode, i hvilken dets Værdi netop paa Grund af Pengenes synkende Værdi gaar op til maaske 12 eller 13,000 Kr. Er det saa rigtigt at sige til vedkommende: Hør, nu konfiskerer vi den Del af Ejendommens Værdi, som er over 10,000 Kr., det er Statens, den har Du ingen Ret til at beholde? Det faktiske Forhold er jo det, at de 12,000 Kr. maaske er mindre værd, end de 10,000 Kr. var, før man kom ind i den Bevægelse, der medførte Pengenes formindskede Købeevne.

Naar man hævder, at Jordernes Værdistigning bør indgaa i Statskassen, anfører man for det meste, at Jorden, efterhaanden som Befolkningen tager til, gaar op i